

AY

8.11.2023

Ulkoministeriö
Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä
Viite: VN/7659/2023

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi Nato SOFAn ja Pariisin pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja niihin liittyviksi laeiksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto esitysluonnoksesta.

THL katsoo, että ehdotetut lakimuutokset ovat tarpeellisia sopimusten voimaan saattamiseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon, terveysturvallisuuden ja rikosten esitutkinnan osalta riittäviä. Nato SOFA:n peruseriaatteisiin kuuluu vastaanottajavaltion lainsäädännön kunnioittaminen. Esitysluonnoksessa sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevaa lainsäädäntöä muutetaan määrittämällä soveltamisajan rajauksia, jotka mahdollistavat antaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja toimia ammatinharjoittajana puolustusyhteistyön kontekstissa.

Esitysluonnoksessa on kuvattu perusteellisesti sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan säätelyn nykytilaa suhteessa Nato SOFAn ja Pariisin pöytäkirjaan. Terveydenhuollon palvelun antaminen muun kuin lähettäjävaltion henkilökunnalle sekä ammatinharjoittaminen edellyttävät lakimuutoksia. Suomen terveydenhoitojärjestelmä tarjoaa keskeisesti terveydenhuollon palveluja myös puolustusvoimille. Palveluiden tarjoaminen lähettäjämaan henkilöstö on kuitenkin rajattu kiireellisiin palveluihin. Oikeutettuihin palveluihin vaikuttaa niin lähettäjämaa itsessään kuin oleskelun kesto.

THL kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksessa on tunnistettu tarve jatkoselvitykselle Suomesta lähtevien joukkojen terveydenhuollon ja lääkintämateriaalin järjestämisestä. Lisäksi on tunnistettu tarve säätää tarkemmin Puolustusvoimien terveydenhuollon järjestämisvastuusta, erityisesti kiireettömän hoidon osalta.

Säätelymuutoksen tarkastelu on nähty sellaiseksi, että se voidaan tehdä myöhemmässä vaiheessa, sillä käytännön ongelmia ei ole toistaiseksi ollut. Esitysluonnoksen sisältämät lainsäädäntömuutokset ovat riittäviä puolustusyhteistyön kontekstissa. Ne eivät kuitenkaan huomioi mahdollisuuksia säätää rajat ylittävästä yhteistyöstä laajemmin esimerkiksi terveysuhkien ja suuronnettomuuksien kontekstissa.

THL pitää tärkeänä, että jatkoselvityksissä huomioidaan tartuntatautien torjunta ja siihen liittyvä yhteistyö Suomen toimiessa vastaanottajamaana. THL toimii kansallisena tartuntatautien torjunnan asiantuntijaviranomaisena. Tartuntatautilain (1227/2016) 10 § mukaan puolustusvoimat vastaa tartuntatautien torjuntatyöstä osana sen järjestämisvastuuseen kuuluvaa terveydenhuoltoa. Puolustusvoimien on myös oltava yhteistyössä hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän kanssa. Esitysluonnoksessa ei ole otetta kantaa siihen, miten lähettäjämaa huomio tartuntatautien torjunnan ja siihen liittyvän yhteistyön.

THL huomioi, että kuolemansyynselvittämiseen liittyvä lainsäädäntö voi edellyttää tarkennusta. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvityksen ja kliinisten oikeuslääketieteellisten tutkimusten osalta THL toimii virka-apua antavana tahona, yleensä esitutkintaan liittyen.

AY

8.11.2023

Toiminnan kannalta on riittävää, että tuomiovallan ja siihen liittyvän esitutinnan lainsäädäntö ei ole ristiriidassa sopimusten kanssa. Lailla on säädetty, että kuolemasta on ilmoitettava lääkärille tai poliisille ja että kuolemansyy on selvitettävä (1973/459). Ilmoitusvelvoitetta ei ole laissa tai asetuksessa tarkemmin määritelty tai rajattu. Lähettäjävaltio voi olla tulkita, että Suomi ei tarvitse tietoa kuolemantapauksen yhteydessä, jos kuolemaan ei liity rikosta tai vakuutuskorvausta.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Teknologia- ja riskienhallintajohtaja

Aleksi Yrttiaho

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende